

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului de act normativ

PROIECT DE LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2018 privind susținerea activității în sectorul avicol, Publicat în Monitorul Oficial nr. 678 din 3 august 2018 și a Ordonanței nr. 21 din 21 august 1992, republicată, privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 208 din 28 martie 2007

2. Motivul emiterii actului normativ

Acest proiect de lege sprijină modernizarea sectorului avicol, facilitând tranziția fermierilor către sisteme sustenabile de creștere a găinilor ouătoare, aliniate la standardele mai înalte de bunăstare animală, precum și o informare corectă și completă a consumatorilor. Astfel, proiectul propune ca direcționarea finanțărilor publice să se facă către investiții în soluții alternative, fără a mai susține din fonduri publice achiziția de cuști (baterii) noi.

Utilizarea bateriilor este criticată de experți și organizații pentru protecția animalelor, deoarece restricționează drastic comportamentele naturale ale păsărilor, cauzându-le o suferință nenecesară. Tranziția la sisteme alternative de creștere susține nu doar modernizarea fermelor, ci îmbunătățește calitatea produselor și reduce impactul asupra mediului, contribuind astfel la creșterea competitivității fermierilor români pe piața europeană și la adaptarea sectorului avicol la cerințele consumatorilor moderni.

Această inițiativă legislativă este în concordanță cu angajamentele asumate de România în cadrul Politicii Agricole Comune (PAC) și cu Planul Strategic Național PAC 2023-2027¹, care susțin măsuri concrete pentru îmbunătățirea bunăstării animalelor din ferme, precum și cu Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

2.1. Descrierea situației actuale

România a introdus măsuri dedicate bunăstării păsărilor prin PNDR 2007-2013 (Măsura 215 – Plăți privind bunăstarea animalelor) și le-a continuat în PNDR 2014-2020 (Măsura 14 – Bunăstarea animalelor, din 2018). Aceste programe, finanțate prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR),

¹ https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/2022/PNS_2023-2027-versiunea_1.2-21.11.2022.pdf

au avut ca obiectiv principal îmbunătățirea condițiilor de creștere în ferme, inclusiv pentru găinile ouătoare. Cele mai importante măsuri implementate, cu rezultate dovedite, au fost:

- **Modernizarea fermelor de găini ouătoare**, facilitând tranziția de la creșterea în cuști la sisteme alternative (hale, aer liber, bio).
- **Reducerea densității păsărilor în hale**, ceea ce a dus la scăderea stresului, îmbunătățirea comportamentului și reducerea rănilor corporale.
- **Îmbunătățirea calității aerului** prin reducerea nivelului de amoniac de la 20 ppm la 14 ppm, fapt care a diminuat incidența afecțiunilor respiratorii și a **eliminat necesitatea administrării de antibiotice**.

Totuși, în timp ce majoritatea țărilor europene au redus semnificativ utilizarea **bateriilor** pentru creșterea găinilor ouătoare și au început tranziția către sisteme alternative de creștere, România și Bulgaria sunt **singurele state UE în care utilizarea bateriilor a crescut în ultimul deceniu**, în ciuda beneficiilor enunțate mai sus ale sistemelor alternative de creștere. Unul dintre motivele acestei tendințe contrare este considerat a fi **absența unui termen limită și a unui calendar oficial** în legislația românească pentru eliminarea completă a creșterii găinilor ouătoare în baterii și tranziția etapizată către sisteme alternative de creștere.

Tabelul 1: Evoluția ponderii bateriilor în statele membre UE între 2014 și 2021

	2014	2021	2021-2014
Austria	2.1%	0.0%	-2.1%
Belgia	60.6%	36.2%	-24.3%
Bulgaria	52.8%	70.1%	17.3%
Croatia	77.1%	62.1%	-15.0%
Cipru	70.4%	67.8%	-2.6%
Cehia*	83.4%	67.6%	-15.8%
Danemarca	50.5%	9.9%	-40.6%
Estonia	90.2%	87.7%	-2.5%
Finlanda	66.9%	45.5%	-21.4%
France			
Germania	10.6%	5.5%	-5.1%
Grecia*		76.5%	76.5%
Ungaria*	70.7%	71.0%	0.3%
Irelanda	56.9%	48.5%	-8.4%
Italia	65.1%	35.6%	-29.5%
Letonia	85.9%	69.3%	-16.6%
Lituania	96.3%	79.6%	-16.6%
Luxembourg	0.0%	0.0%	0.0%
Malta		99.4%	99.4%
Olanda*	15.8%	15.2%	-0.6%
Polonia	87.5%	76.2%	-11.3%
Portugalia	90.3%	75.0%	-15.3%
Romania	27.1%	57.3%	30.2%
Slovacia	88.5%	75.3%	-13.2%
Slovenia	47.2%	17.2%	-30.1%
Spania	93.2%	73.3%	-19.9%
Suedia	20.8%	3.7%	-17.1%

2.2 Tendințele pieței românești și atitudinea consumatorilor

Un studiu realizat în 2022 arată că interesul public pentru bunăstarea animalelor de fermă este în creștere și este reflectat în comportamentul consumatorilor. Astfel, **peste 70% dintre români** preferă să cumpere ouă provenite de la găini crescute în condiții mai bune, fără suferință. Acest fapt confirmă o tendință clară spre **produse sustenabile și etice**, aliniate la cerințele unui segment tot mai mare de consumatori responsabili.

Mai multe organizații pentru protecția animalelor au lansat de asemenea petiții pentru interzicerea cuștilor pentru găinile ouătoare, reușind să strângă peste **40.000 de semnături de susținere**.²

Alte studii de piață recente³ arată că **76% dintre români** consideră că **autoritățile nu sunt suficient de implicate** în monitorizarea modului de creștere a animalelor, în timp ce 55% consideră că sistemele de creștere a găinilor în baterii reprezintă un act de cruzime, deoarece forțează păsările să trăiască în condiții care nu le permit să-și manifeste nici măcar la un nivel minimal comportamentele naturale.

Libertatea de mișcare a unui animal nu trebuie să fie îngădită de o asemenea manieră încât să îi se cauzeze acestuia suferințe sau vătămări inutile. Chiar dacă legislația națională recunoaște acest principiu și își asumă obiective de îmbunătățire a bunăstării găinilor ouătoare, procentul găinilor ouătoare crescute în cuști (baterii) rămâne unul ridicat, iar legislația națională nu prevede un calendar concret pentru eliminarea cuștilor și nici nu exclude expres de la finanțare investițiile în baterii noi.

An	Găini ouătoare (România)	Pondere în piața UE (%)	Găini în cuști (%)	Cod 2 (%)	Cod 1 (%)	Cod 0 (%)	Creștere preț ouă (%)
2021	8,954,319	2.4	57.3	36.8	3.3	2.7	-
2023	10,367,463	2.7	52.8	42.4	2.3	2.5	4.2

Sursa: Analiza pieței ouălor în UE, 25.01.2025⁴

Tranziția către sisteme alternative este susținută și de către mediul antreprenorial. Deja **109 companii au renunțat la aprovizionarea și utilizarea ouălor marcate cu cifra 3**, provenite de la găini crescute în cuști. Printre acestea se numără cele mai mari lanțuri de supermarketuri de aprovizionare – Lidl,

² <https://romaniafaracusti.ro/>

³ <https://romaniafaracusti.ro/ce-cred-romanii-despre-ouale-cu-cifra-3/>

⁴ Link către raport:

<https://circabc.europa.eu/sd/d/18f7766e-e9a9-46a4-bbec-94d4c181183f/0%20circa%20%20egg%20no%20links.pdf>

Kaufland, Carrefour, Cora, Penny, Mega Image, Metro, Selgros – dar și multinaționale de renume precum Nestlé, Hellmann's și Barilla Group. Asta ne demonstrează că piața răspunde la cererea tot mai mare a consumatorilor pentru produse etice, care respectă standarde înalte de bunăstare a animalelor.

În România, Guvernul sprijină considerabil sectorul avicol. Conform Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale⁵, în 2024 au fost alocați 408.658.185,96 lei (aproximativ 83,76 milioane euro) pentru activități de reproducție, incubaj și creștere a păsărilor. Cu toate acestea, fondurile acordate nu au fost însoțite de cerințe care să limiteze investițiile în baterii noi și nici nu au încurajat direcționarea fondurilor către sisteme alternative de creștere.

Prin acest proiect de lege, **propunem ca fondurile publice să nu mai finanțeze achiziția de baterii noi.** În ceea ce privește exploatarea existentă care folosesc deja acest sistem, acelea nu vor fi afectate. Măsura vizează doar excluderea finanțării pentru noile investiții în baterii, fără a impune restricții asupra fermelor care deja utilizează acest sistem, ceea ce implică totuși, faptul că fermele noi care doresc să crească găini ouătoare în baterii nu vor fi eligibile pentru finanțare publică.

Această măsură nu impune schimbări forțate fermierilor, ci sprijină tranziția voluntară către sisteme moderne de creștere, avantajoase pe termen lung. Astfel, finanțarea publică va fi redirecționată către modernizarea fermelor și implementarea de soluții sustenabile, cu beneficii majore: îmbunătățirea bunăstării animalelor, creșterea competitivității produselor românești pe piața europeană și consolidarea încrederii consumatorilor în calitatea acestora. România trebuie să se alinieze tendințelor europene și să sprijine fermierii în adoptarea unor soluții care să le ofere stabilitate și acces la piețe premium.

Modificarea art.20 din Ordonanța nr. 21 din 21 august 1992, republicată privind protecția consumatorilor

Propunerea de modificare vizează extinderea obligațiilor de informare a consumatorilor cu privire la originea și metoda de producție a ouălor utilizate în sectorul HORECA (hoteluri, restaurante, catering, patiserie), oferind cetățenilor transparența necesară pentru a face alegeri alimentare conștiente și etice.

Justificarea acestei completări legislative se bazează pe trei piloni principali:

- a) Garantarea dreptului fundamental la informare corectă și completă al consumatorului

Legislația actuală obligă deja operatorii economici să furnizeze informații despre ingrediente. Amendamentul propus reprezintă o extensie logică și necesară a acestui principiu. În contextul actual, în

⁵ <https://drive.google.com/drive/folders/1E03YgRklmPQyZr31FkbAQLptPa6KnM4f>

care consumatorii sunt tot mai preocupați nu doar de ce mănâncă, ci și de cum a fost produs alimentul, simpla menționare a "oului" ca ingredient este insuficientă. Codul numeric înscris pe ouă (0, 1, 2 sau 3) este un indicator direct al sistemului de creștere a păsărilor, având implicații majore asupra calității produsului și, mai ales, asupra standardelor de bunăstare animală. Prin afișarea acestui cod în meniuri, consumatorul primește o informație esențială, care îi permite să facă o alegere în deplină cunoștință de cauză.

b) Promovarea bunăstării animalelor și încurajarea practicilor agricole sustenabile

Sistemul de codificare a ouălor a fost implementat la nivel european tocmai pentru a diferenția metodele de producție. Prin obligativitatea afișării acestor coduri, se creează o presiune pozitivă pe piață. Consumatorii care doresc să susțină fermele ce respectă standarde superioare de bunăstare (ouă ecologice, de la găini crescute în aer liber sau la sol) vor putea identifica și alege cu ușurință preparatele care folosesc aceste produse.

În același timp, operatorii economici sunt încurajați să opteze pentru furnizori responsabili, putând valorifica această alegere ca pe un avantaj competitiv. Totodată, producătorii care investesc în sisteme de creștere etice sunt susținuți direct de cererea venită din partea unui public informat, creându-se astfel un cerc virtuos

c) Alinierea la standardele europene și stimularea concurenței loiale.

Transparența privind originea alimentelor este un principiu fundamental al politicii agricole și de protecție a consumatorilor din Uniunea Europeană (ex: Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare). Deși regulamentul se referă în principal la produsele preambalate, spiritul său este clar: consumatorul trebuie să fie corect și complet informat. Adoptarea acestui amendament aliniază România la bunele practici deja existente în alte state membre și elimină o discrepanță informațională. În prezent, un restaurant poate folosi ouă din categoria 3 (cele mai slabe condiții de bunăstare) fără ca acest lucru să fie cunoscut de client, creând o concurență neloială față de operatorii care aleg să folosească ouă de calitate superioară, cu un cost de achiziție mai mare.

În concluzie, măsura aduce beneficii directe consumatorilor, sprijină producătorii de bună-credință și consolidează angajamentul României față de valorile europene privind siguranța alimentară, protecția consumatorului și bunăstarea animalelor.

2.3 Conformitatea cu Politicile Europene

În Uniunea Europeană, bunăstarea animalelor reprezintă o preocupare majoră. **Tratatul de la Lisabona**, intrat în vigoare în 2009, a introdus în Articolul 13 din Titlul II recunoașterea faptului că **animalele sunt ființe sensibile** (*sentient beings*) și a dispus ca:

„În formularea și implementarea politicilor Uniunii privind agricultura, pescuitul, transporturile, piața internă, cercetarea și dezvoltarea tehnologică și spațiul, Uniunea și statele membre iau pe deplin în considerare cerințele privind bunăstarea animalelor, recunoscându-le statutul de ființe sensibile, respectând în același timp dispozițiile legislative sau administrative și obiceiurile statelor membre ale UE, în special în ceea ce privește ritualurile religioase, tradițiile culturale și patrimoniul regional.”

Renunțarea etapizată a sistemelor de creștere a păsărilor în cuști este parte a unui efort mai larg de aliniere la standarde superioare de protecție a animalelor. Numeroase studii științifice și avize a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) confirmă că sistemele de creștere a găinilor în cuști sunt profund dăunătoare bunăstării acestora, limitându-le libertatea de mișcare și comportamentele naturale esențiale.

În plan normativ, în 2021 Parlamentul European a adoptat inițiativa „End the Cage Age”⁶, solicitând eliminarea progresivă a cuștilor pentru toate speciile de animale până în 2027. Această inițiativă cetățenească a fost susținută de peste 1,4 milioane de cetățeni europeni și a primit sprijinul total al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA)⁷.

În ultimul deceniu, majoritatea statelor UE au redus ponderea păsărilor ouătoare crescute în cuști (baterii). Mai multe state membre, printre care Austria, Germania, Slovacia, Cehia, Luxemburg și Franța, au adoptat deja măsuri pentru renunțarea etapizată la sistemele de creștere în cuști a găinilor ouătoare. **România și Bulgaria sunt singurele două state membre unde această pondere a crescut în perioada 2014-2021.**

Deși toate celelalte state s-au îndreptat spre sisteme alternative de creștere a păsărilor ouătoare, România și Bulgaria au mers împotriva acestui trend, în absența unor prevederi legislative care să prevadă un calendar concret de renunțare la cuști. Prin acest proiect de lege ne propunem să facem un pas important în această direcție.

3. Beneficii Economice și Sociale

⁶ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0295_EN.html

⁷ <https://www.efsa.europa.eu/en/infographics/welfare-broilers-and-laying-hens-farm>

Trecerea la sisteme alternative de creștere a găinilor ouătoare aduce **avantaje economice și sociale** importante.

În primul rând, **va crește competitivitatea producătorilor români** pe piața europeană și globală, unde cererea pentru ouă provenite din sisteme fără cuști este în continuă creștere. În acest sens, dăm exemplul Austriei care a renunțat complet la utilizarea cuștilor pentru păsările ouătoare începând cu 2020, implementând un program național care a oferit subvenții semnificative fermierilor pentru modernizarea fermelor. Această abordare a avut ca rezultat creșterea competitivității fermelor austriece pe piața europeană, consolidând exporturile de produse etice, obținute de la animale care nu au fost crescute în cuști.⁸

Fermierii români vor avea parte de **acces mai facil la finanțările europene** dedicate bunăstării animalelor și tranziției la sisteme sustenabile de creștere, prevăzute în Politica Agricolă Comună (PAC)

Asumarea clară a unui calendar pentru renunțarea etapizată la cuști va contribui la **îmbunătățirea imaginii produselor românești** pe piața internațională, prin alinierea la bunele practici europene.

Un alt aspect încurajator este cel referitor la **creșterea încrederii consumatorilor**, având în vedere că peste 80% dintre români consideră că ouăle provenite de la găini crescute la sol sunt mai potrivite pentru consum, conform unui sondaj iSense Solutions realizat pentru Lidl România - sondaj care a determinat compania să elimine de la raft ouăle cu cifra 3.⁹ Un alt studiu realizat de iSense Solutions pentru F.R.E.E. în luna martie 2022 în ceea ce privește piața ouălor din România demonstrează că bunăstarea animalelor devine un subiect din ce în ce mai important pentru români, care ar prefera să ofere un preț mai mare pentru alimente mai sănătoase și mai etice. Peste jumătate dintre respondenți consideră că sistemele de creștere a păsărilor pe bază de cuști ar trebui interzise.

Implicațiile asupra sănătății publice sunt majore. Studiile arată că ouăle provenite din sisteme de creștere fără cuști au un risc microbiologic mai scăzut și o calitate nutrițională superioară celor produse în sisteme de creștere cu cuști (baterii îmbunătățite). Reducerea stresului la păsări determină un sistem imunitar mai robust, ceea ce scade nevoia de antibiotice și, implicit, riscul de apariție a rezistenței antimicrobiene, o problemă majoră de sănătate publică.

⁸

<https://www.fibl.org/de/infothek/meldung/oesterreichs-legehennenhaltung-als-modell-fuer-eine-tierwohlwende>

⁹

<https://isensesolutions.ro/in-urma-unui-studiu-realizat-de-isense-solutions-lidl-face-o-mutare-neprevazuta-si-elimina-din-oferta-un-produs-destinat-consumului-alimentar/>

Rezistența antimicrobiană (AMR) reprezintă una dintre cele mai grave amenințări la adresa sănătății publice globale, punând în pericol progresele fundamentale ale medicinei moderne. Conform Organizației Mondiale a Sănătății¹⁰, în 2019, AMR a fost responsabilă direct de 1,27 milioane de decese la nivel mondial și a contribuit la aproape 5 milioane, cifre ce rivalizează cu principalele cauze de mortalitate globală. Abuzul și utilizarea necorespunzătoare a antibioticelor la animale și în agricultură accelerează apariția agenților patogeni rezistenți, transformând infecțiile comune în boli greu sau imposibil de tratat. Consecințele sunt devastatoare: proceduri medicale de rutină, precum operațiile de cezariană, transplanturile de organe sau chimioterapia, devin extrem de riscante.

Dincolo de costul uman, rezistența la antibiotice amenință economiile globale. Estimările Băncii Mondiale indică pierderi de până la 3,4 trilioane USD anual până în 2030 și un trilion USD în costuri suplimentare pentru sănătate până în 2050. Fără acțiune urgentă și coordonată la nivel global, riscăm să ne întoarcem într-o eră pre-antibiotică, în care o simplă infecție ar putea deveni o condamnare la moarte. Combaterea rezistenței la antibiotice cere o abordare integrată, ce unește sănătatea umană, sănătatea animală și a mediului înconjurător.

Concluzie

Pentru elaborarea acestui proiect de lege, am colaborat cu specialiști în economie și agricultură pentru a analiza¹¹ impactul tranziției la sisteme fără cuști. Studiile realizate confirmă că sistemele cage-free îmbunătățesc bunăstarea animalelor, oferă produse de calitate superioară și sunt percepute pozitiv de consumatori. În plus, tranziția este deja sprijinită prin fonduri europene destinate modernizării fermelor.

Adoptarea acestui proiect de lege va alinia România la **standarde europene**, oferind fermierilor **oportunități reale de modernizare** și promovând un model agricol **etic, sustenabil și competitiv**. Eliminarea cuștilor pentru păsările ouătoare reprezintă un **pas esențial** pentru modernizarea agriculturii românești.

Prin urmare, solicităm **sprijinul Parlamentului** pentru adoptarea acestei inițiative legislative, care va poziționa România pe un traseu de **modernizare, sustenabilitate și respect pentru bunăstarea animalelor**.

¹⁰ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/antimicrobial-resistance>

¹¹ https://drive.google.com/file/d/1TKxXD728KEzteuE3qg831Ucxm1Qez7mx/view?usp=share_link

Tabel cu inițiatorii

propunerii legislative pentru modificarea și completarea

Legii nr. 227/2018 privind susținerea activității în sectorul avicol

Nume	Grup parlamentar	Semnătura
BACIU ANDREI	PNL	
VELA Ion Mircea	PNL	
AUNA GORGHIU	PNL	
ION IORSAORE	PNL	
Pandea Ciprian	PNL	
Ciprian Silve	PNL	
George Serbace	PNL	
Amiel Ghesele	PNL	
PISTRU-POPA GEANINA	PNL	
CADAR RAZVAN	PNL	
Ostoniom Ciprian	PNL	
Ciobanu Ingrida	PNL	
ROE Ionuț NARIN	PNL	
Sopo. Alexandru	S. N. L	
SIMU AURORA TABICA	Independ.	
DASCIU CRISTINA - EMANUELA	AUR	

[illegible]

Tabel cu initiatorii
Propunerii legislative pentru modificarea si completarea
Legii 227/2018 privind sustinerea activității în sectorul avicol

[illegible]

Tabel cu inițiatorii

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.227/2018
privind susținerea activității în sectorul avicol

Nume	Grup parlamentar	Semnătură
PARASCHIU CIPRIAN	AUR	
VADIM - TUDOR LIDIA	AUR	
BOCADA J. SERGE	AUR	
GURLUȘILIU OCTAVIAN	AUR	
ȘERBAN GIMINA	AUR	
PLUJAR ANDREI GEORGE.	USR	
RIGHAN CIPRIAN DORU	USR	
TAHARĂ ȘTEFAN	USR	
BLAGA DANIEL	USR	